GEMEENTE HARLINGEN

TAUW

Handvatten voor gemeente Harlingen: op weg naar 100% circulaire Economie

Presentatie gemeenteraad op 24 maart

Anno Drenth en Sabine de Haes

Voorstellen

Anno Drenth, Sabine de Haes en Marissa Frambach

Toelichting uitgevoerd onderzoek

Het onderzoek: aanleiding en doel

Hoe wordt de gemeente Harlingen 100% circulair?

1. Wat betekent een circulaire economie voor de gemeente Harlingen?
2. Hoe circulair is de gemeente?
3. Waar liggen kansen en belemmeringen op weg naar 100% circulariteit?

Werkwijze: aanpak en scope

Methode

- Pragmatische aanpak
- Bepalen definitie en rol van de gemeente

Resultaten

- Wat doet de gemeente al?
- Bepalen van materiaalstromen met veel impact

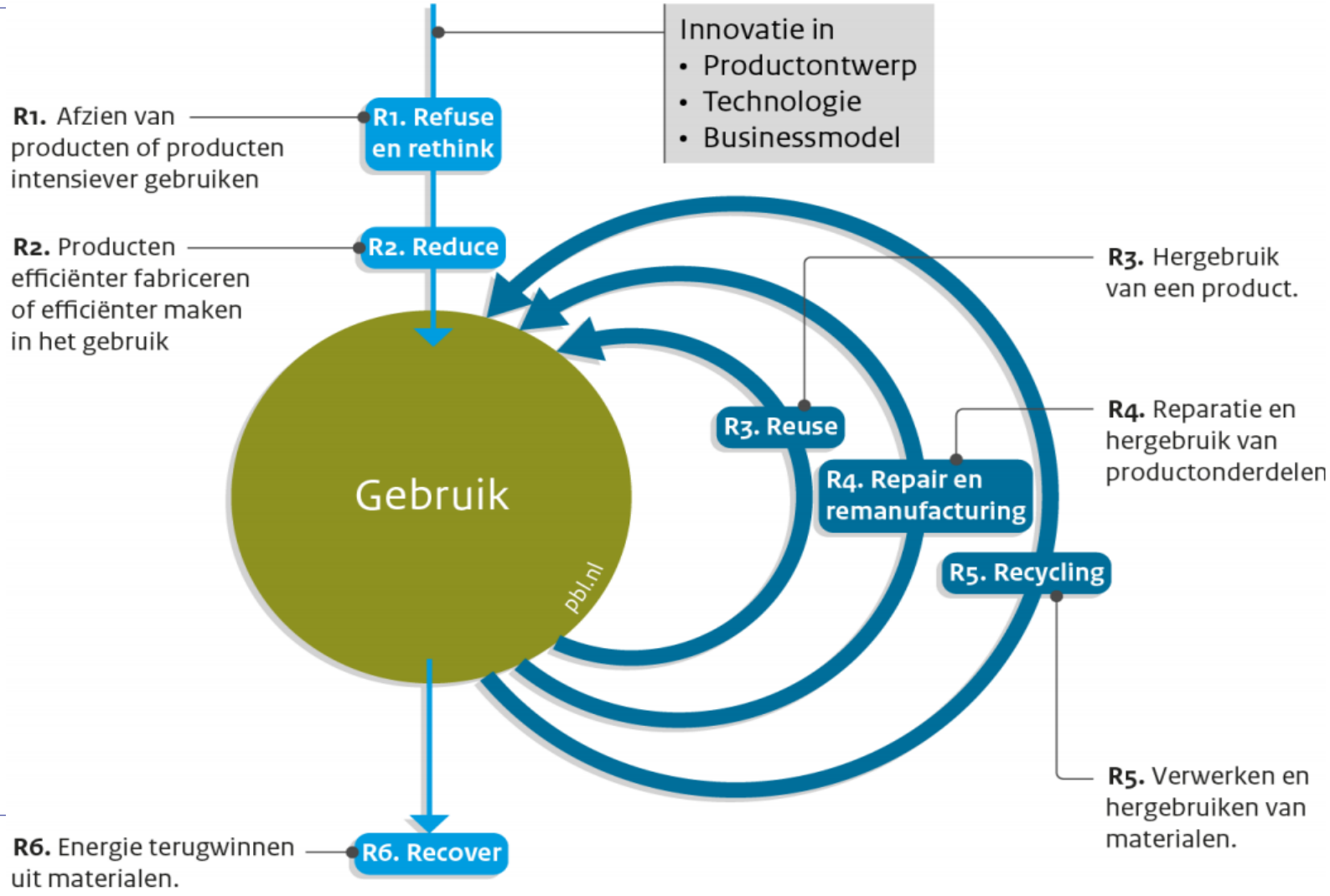
Inzicht

- Kansen
- Belemmeringen

Circulariteit gaat over materiaalstromen

De R-ladder

1. Reduce
2. Reuse
3. Recycle

Definitie circulariteit en rol van de gemeente

Waar zijn de grote materiaalstromen van de gemeente?

‘Circulair bouwen betekent het ontwikkelen, gebruiken en hergebruiken van gebouwen, gebieden en infrastructuur, zonder natuurlijke hulpbronnen onnodig uit te putten, de leefomgeving te vervuilen en ecosystemen aan te tasten. Bouwen op een wijze die economisch verantwoord is en bijdraagt aan het welzijn van mens en dier. Hier en daar, nu en later.’

- De grootste materiaalstromen waar de gemeente direct invloed over heeft stromen door de openbare ruimte
- De gemeente heeft een faciliterende en stimulerende rol richting partijen die bouwen aan de GWW
- Ontwerp en inkoop hebben daarin een cruciale rol
- Met een scala aan instrumenten zoals dubocalc, R-strategie, losmaakbaarheid, materialenpaspoorten

De grote materiaalstromen van de gemeente Harlingen

6 domeinen en hun kansen voor de komende 5 jaar

1. **Verhardingen**: elementverharding, asfalt en cementbeton, parkeerterrein Terschelling
2. **Bruggen en duikers:** restauratie bruggen en vernieuwen bewegingsmechanismen
3. **Riolering:** vervanging rioleringen
4. **Binnenwateren:** geplande baggerwerkzaamheden
5. **Kades en walbeschoeiingen:** onderhoud Groot Ropens en omgeving
6. **Straatmeubilair en openbare verlichting (geen beheerplan):** Friese koploper LED verlichting, experimenteren circulair straatmeubilair

Rol van strategie & uitvoering in een CE

Beleid

1. Formuleren van circulaire doelstellingen op gebied van GWW/openbare ruimte
2. Concretiseren naar beheerdomeinen/projectniveau
3. Experimenteerruimte beschikbaar stellen en verantwoordelijken aanwijzen
4. Lessen borgen en bruikbaar kader opstellen voor circulariteit in handboek en beheerplannen
5. Impact (op materiaalgebruik) van maatregelen aantonen
6. Circulaire doelstellingen herijken, specificeren

Operationeel/inkoop

1. Circulaire ambities aan de voorkant van het ontwerp bespreken
2. Per fase in een project de circulaire kansen inventariseren en prioriteren (eventueel met marktconsultaties)
3. Een beroep doen op experimenteerruimte
4. Kansen een plek geven in het plan (via bijvoorbeeld gunningscriteria)
5. Impact tegenover conventionele situatie meten
6. Lessen bijhouden en intern communiceren

Vragen?